

HET SPYCKERTJE

SPECIAAL ARTIKEL:

100 jaar jaarmarkt

(zie blz 2 tot 8)

Jaargang 35
nummer 1
januari 2020

Jaargang 35
nummer 1
januari 2020

Het Spyckertje

Aan dit 't Spyckertje werkten mee:

- Rudi Smout
- Frans Schrauwen
- Guy Van den Broek
- Jan Suykerbuyk
- Rose-Marie Timmermans
- Patrick Hoppenbrouwers

Opmaak: Johan Vandenbroeke

Oproep

Wij versturen al heel wat Spyckertjes digitaal. Wil u 't Spyckertje ook digitaal krijgen? Graag!

Stuur je emailadres naar jan.suykerbuyk@telenet.be en je vindt ons tijdschriftje in je mailbox.

Gerard Meeusenmuseum

Gemeentehuis Essen, Heuvelplein 23.

Gratis te bezoeken op Paasmaandag.

Van na Pasen tot Allerheiligen is het Gerard Meeusenmuseum geopend voor individuele bezoekers: iedere **eerste vrijdag van de maand** van 9 tot 12 uur.

De inkom bedraagt dan €2,50.

Groepen zijn welkom na afspraak met de conversator, Marlies Van Tichelen. **Telefoon: 0473/735 246**, vanuit het buitenland: +32 473 735 246

Essen, januari 2020

Aan onze leden, lezers, sympathisanten,

De tijd die vliegt. Het lijkt wel dat de jaren sneller voorbij zijn dan vroeger. Vroeger toen het dagelijkse leven nog echt een dorpsleven was! Toen iedereen nog iedereen kende. Toen geburenplicht nog diep wortelde in onze volkscultuur.

Met het 'sneller' keren van de jaren lijkt ook het dorpsgevoel soms in te boeten....vaak kent men zijn eigen buren niet meer bij naam. Steeds sneller en verruimd is ons leven....zo lijkt het voorbije al lang historie, een vervlogen tijd.

Het is deze tijd die we als 'heemkundigen, als 'genealogen', als archeologen koesteren, bestuderen, archiveren en 'digitaliseren'!

Dit doet onze kring reeds 90 jaar (opgericht in 1929). Steeds hebben vele vrijwilligers ertoe bijgedragen dat onze rijke, vaak droevige geschiedenis bewaard werd. Dat is het waar we naarstig naar zoeken.....vrijwilligers met een kleine of grote interesse in ons verleden. Wij ontvangen hen graag met open armen. Helpers, medewerkers in welke vorm dan ook zijn inzetbaar bij onze vereniging.

Spijtig ook dat we soms ook afscheid moeten nemen van een medewerker. Recent nog het heengaan van een 'allround' medewerker. Een man met een groot hart voor Essen. Een man die actief was als voetballer, actief bij KSA – Heidebloempje, die mede aan de basis stond van de Essense Carnaval, die gedreven actief was in het Karrenmuseum, bij onze Heemkundige Kring. Een begaafd en talentvol man waarvan een uitgebreid 'in memoriam' verschijnt in ons jaarboek 2020. Namelijk Jan Michielsen.

Het leven staat niet stil. Het verleden groeit sneller dan we denken en onze toekomst komt steeds dichtter....

Zo ook de publicatie van ons jaarboek 2020 !

Frans Schrauwen

Jaarmarkt Essen (1920-2020)

Onze-Lieve-Vrouw Boodschap

De eerste jaarmarkt in Essen ging door op 25 maart 1920, op de feestdag van Onze-Lieve-Vrouw Boodschap. Dat was in die jaren een rustdag. Op die dag organiseerde rijksveearts Renneboog een regionale stierenkeuring. Landbouw bleef de volgende jaren centraal staan met het keuren van paarden, vee, biggen en gevogelte. Zo schreef de Belgische Paardenfokvereniging in 1924 een wedstrijd uit voor het schoonste veulen.

Jaarmarkt Essen met heel wat paarden op het Heuvelplein. (foto: glasplaat Bernaards)

In 1927 waren er prijskampen voor hoornvee en biggen, en in 1938 voor pluimvee met als lokker een opmerkelijke stunt: 3 Japane professoren gaven op de Heuvel een demonstratie door het sexueren van 5.000 ééndagskui-kens!

Naast al deze dieren stonden er verder verschillende kramen met allerlei koopwaar.

Tweede paasdag

In 1932 viel het feest van O.-L.-V. Boedschap op Goede Vrijdag, en noodgedwongen weken de organisatoren toen uit naar paasmaandag. Die ene uitzondering werd de regel.

De stierenkeuring mocht van de provincie niet mee opschuiven, maar deze datumwijziging zorgde wel voor een grote toeloop, vooral van Nederlanders van net boven de grens.

Harmonie Concordia speelde muziek en de stamineehouders van Heuvelplein en Nieuwstraat brachten sponsorgeld aan.

Al snel volgden enkele kermisattracties: in 1933 een lunapark van 23 x 9 m en "een Moto-Sport in de rechte piste". _____

Het gemeentebestuur organiseerde een tombola en ook melkerij Eendracht steunde de jaarmarkt.

De periode voor de Tweede Wereldoorlog waren de topjaren.

De eerste busrit van Jan Verpalen (nu De Vlinder) was de verplaatsing van Kalmthoutsehoek naar de jaarmarkt in Essen-dorp in 1933!

In het eerste oorlogsjaar 1940 vond de jaarmarkt nog plaats, maar de volgende editie kwam er pas in 1947.

Na de Tweede Wereldoorlog

Herman Suykerbuyk beschreef de jaarmarkt in De Spycker.

“Tussen de dubbele rijen kraampjes, vanaf hoek Stationsstraat tot Heuvel, of 300 m Nieuwstraat, wrong zich de wriemelende massa kijkers en kopers gekomen uit de omliggende dorpen. Kraamkramers hadden hun waren zo maar gespreid op de stoepen en keien.

Vooraan (nabij de huidige kerk) stonden de Getuigen van Jehova. Zij zongen devote liederen en trachtten hun godsdienstige schrifturen in de hand van onwennig slenteraars te stoppen.

Vlak voor de herberg van voerman Peeters stond ‘Zwarte Jef’ die dropjes verkocht. Een dame bood krullend haar aan en daar-toe nodigde zij de vele nieuwsgierige ‘uffrakes’ uit die kleine operatie van het friseren te ondergaan. En “een kittig meisje” verkocht “allerlei zoetigheden, die een veroveringszuchtig jongmenschen soms met zoetelijkheden

*Jaarmarkt Essen in de Nieuwstraat,
gezien vanaf het Heuvelplein.
(foto: glasplaat Bernaards)*

wilde betalen”. De specialisten van elke markt waren er: luid schreeuwen, tot er genoeg kijkers verzameld waren, en dan proeven doen met: wonderlijm voor glaswerk, mechanische snuffjes, stalen zagen die na acht dagen bruin van roest uitsloegen.

Er waren de loterijen en kansspelen: mannen sleurden met reuzenberen of slapende poppen.

Veel volk en marktkramers tijdens de jaarmarkt. (foto: Betty Bennebroek)

Nabij het Heilig Hartbeeld stond een bos van ladders. Nooit heb ik een man met een gekochte ladder weten dragen, maar de hoveniers ernaast profiteerden van het voorjaar om planten, bloemen en zaden met handenvol te verkopen. Kramen met bergen sinaasappelen, met koekjes, chocolade en kinderspeelgoed. Maar vooral textiel: confectie voor mannen, vrouwen en kinderen; en stoffen op de rol. Die rollen sloegen ze uit op de keien, drapeerden er zich mee tot broek en jas. Ze hielden er een brandend lucifertje bij, om het verschil tussen wol en katoen te tonen. En toch meer kijkers dan kopers.

Nuchtere huismoeders profiteerden van de markt om de verzorgde etalages van de winkels in de Nieuwstraat te bekijken. Wat wel gekocht werd: de biggen op het Heuvelplein.

Eens de veeprijskamp-prijskampen geëindigd, keurden wij stand na stand de biggen. Al wie in de streek biggenkoopman was, stond hier met zijn beste Limburgse koopwaar. Een rode of blauwe streep verf op het beestje zijn achterwerk, betekende 'verkocht'."

Varkensprijskamp op het Heuvelplein tijdens de jaarmarkt. De man recht met de pijp is handelaar en accordeonist Janus Kennis. (foto: Marie Van Loon)

Handelsbeurs overvleugelde jaarmarkt

Het was nog een tijdje druk op de jaarmarkt, maar het vooroorlogse peil werd niet meer gehaald. Gelukkig kwam er vanaf 1958 de Handelsfoor – later Handelsbeurs geheten – en die zorgde al snel voor een enorme toeloop. De Handelsbeurs van de plaatselijke middenstand was een vierdaagse, die begon op paaszaterdag. Cijfers tonen aan dat deze beurs steeds groter werd. In 1958 bedroeg de oppervlakte 2.200 m², in 1982 6.500 m². De beurs begon met 37 deelnemers, in 1981 waren dat er 82. In de topjaren kwamen er tot 20.000 mensen over de vloer. Op de beurs stonden handelaars, maar ook verenigingen. In de raadszaal van het gemeentehuis was er eerst een tentoonstelling en later organiseerden de Culturele Stichting en de bib. er vele jaren een boekenbeurs.

*Groenten- en
fruitverkoop bij
Julia-van-Lewis-van-
't Hoekske.
(foto: Julia Peeters)*

Op paaszondag programmeerde het Davidsfonds de proclamatie van haar opstelwedstrijd. Turnkring Vlug en Blij baatte de sporthal uit en zorgde met grote fuiven voor amusement voor de jeugd. De Heemkundige Kring stelde haar Gerard Meeusenmuseum op paasmaandag gratis open.

Na de ochtendmis kon men al gaan dansen in de zaal van De Linden en de cafés deden gouden zaken. Enkele kermiskramen stonden uitnodigend te wachten op het Heuvelplein.

De straten van Essen-centrum stonden vol geparkeerd.

Landbouwer Konings maakte van zijn weide in de Beliestraat een betaalde parking.

Kortom: met de paasdagen was Essen in feeststemming.

De Handelsbeurs zorgde ervoor dat de krimpende jaarmarkt toch niet helemaal verdween. Halfweg de jaren 1960 stonden er hoofdzakelijk nog kraampjes op het Heuvelplein. Het maandblad Broer zag het in 1965 somber in: “De jaarlijkse tweede paasdag jaarmarkt te Essen is... ten dode opgeschreven. Er waren dit jaar omzeggens geen kramen meer...”.

Nederlandse dag

Maar het tij keerde ondermeer dankzij de Handelsbeurs en bezoekers uit Nederland die opnieuw massaal de weg naar Essen vonden. Men sprak nu over paasmaandag als de “Nederlandse dag”. In 1971 schreef Huub Heitzer: “En volk op de jaarmarkt, men kon er werkelijk tot ver in de namiddag over de koppen lopen. Het prachtig zomerweertje zat hier wel voor iets tussen.” In 1976 zag de toekomst er erg rooskleurig uit: “de traditionele jaarmarkt die zich in de Nieuwstraat van jaar tot jaar langer uitstrekt en nu bijna al reikte tot aan de parkeerruimte naast de O.L.Vrouwkerk waar De Heidekneuters onder leiding van Gerard Peeters, met medewerking van de Sint-Andriesgilde Wildert en de volksdansgroep van Thor voor een Egerlandconcert zorgden.” Bij sommige marktaankopen kreeg men er gratis paas-kuikentjes bij. Uiteraard meestal haantjes. Dat kon toen nog.

De veeprijskamp kreeg het wel alsmar moeilijker. In 1977 ging deze keuring in de Dreef door en in 1979 vlakbij de Handelsbeurs achter het gemeentehuis. Vanaf de jaren 1980 namen de Neerhofvrienden deze veeprijskamp van de Boerengilde over, maar dat zorgde slechts voor een korte heropflakking. Zo mochten de organisatoren in 1982, 89 verschillende deelnemers verwelkomen met bijna 600 dieren, van goudvis tot ezel. Toch verdween deze veeprijskamp vrij snel.

We vonden een laatste vermelding in 1986.

De jaarmarkt zelf ‘boomde’ wel. Broer schreef dat men er in 1981 over de koppen kon lopen en dat er geen doorkomen aan was. Heel wat marktkramers arriveerden al ’s nachts of in de zeer vroege ochtend om toch maar de beste plaatsjes te kunnen innemen. Broer in 1987: “Vertellen we er dan nog bij dat de jaarmarkt op tweede paasdag zich uitstreckte vanaf het Heuvelplein tot aan de Guido Gezellelaan en dat er tot 17 uur een zee van volk zich voetje voor voetje langs de kramen in de Nieuwstraat verplaatste. Op een gegeven ogenblik kon men noch vooruit noch achteruit zodat er bijna

paniek ontstond. Kleine kinderen werden de hoogte ingestoken...de spanning brak toen een groep jongeren begon te zingen.” Toch bleef de markt voornamelijk een kijkmarkt waarbij vooral de eetkramen en de plaatselijke horeca gouden zakenededen. Op de terrassen kon men het werk amper bijhouden en het zaaltje van café Den Block liep in de late namiddag steevast vol, en in deze “leeuwenkuil” vloeide het bier rijkelijk tot taxibusjes de feestvarkens kwamen ophalen.

Paasmarkt

Door een aan de gang zijnde verkaveling in 1993 kon de Handelsbeurs niet doorgaan. Leo Van Loon, secretaris van het Essense NCMV, wees erop dat er geen sprake was van een verminderende belangstelling, maar dat er gewoonweg niet voldoende tijd was om uit te kijken naar een andere locatie. Toch was dit het einde voor de Essense Handelsbeurs.

In 1998 stopte Vlug en Blij met de uitbating van de Heuvelhal zodat ook de proclamatie van de opstelwedstrijd van het Davidsfonds noodgedwongen een andere locatie en datum moest zoeken. Het aantal middenstanders in de Nieuwstraat en Stationsstraat ging stelselmatig achteruit en verschillende winkeliers pasten voor deze dag. Markkramers van buiten de gemeente namen hun plaatsen in.

Jaarmarkt 2007. (foto: Rudi Smout)

Vele bezoekers spraken in die jaren al meer van een paasmarkt dan van de jaarmarkt.

Ondanks de mond- en klauwzeerepidemie in 2001 ging de jaarmarkt in Essen gewoon door.

Aan de grens moesten de Nederlandse bezoekers wel hun voeten ontsmetten op een dikke mat.

De Heemkundige Kring haakte in al die jaren niet af: het museum op de zolder van het gemeentehuis bleef traditioneel open en vanaf 2006 stelde de Kring op paasmaandag in de raadszaal van dat gemeentehuis haar nieuwste jaarboek voor.

2006 was trouwens het jaar dat heel het Heuvelplein een bouwwerf was waardoor de kermiskramen naar achter het gemeentehuis moesten verhuizen. In 2014 kwam er wat protest omdat het gemeentebestuur het staangeld had verdrievoudigd, maar toch stonden er dat jaar zo'n 120 kramen. Wat later kwam de organisatie in handen van de Algemene Markthandelaars Vereniging.

De Essense inbreng was nog gering, maar de uitzonderingen bevestigden de regel. Zo bleef Fietsen Schenk wel jaarlijks een opendeurdag organiseren en het nieuwe kinderdagverblijf De Boomhut deed dit eveneens in 2016, terwijl Unizo het leegstaande De Linden opende als popup-café.

Het jaar daarop verwelkomde roomijs Keuppens tijdens de jaarmarkt voor het eerst haar klanten. Gelukkig was er eveneens de aanwezigheid van enkele Essense verenigingen en organisaties zoals de restauranttent van de kernraad jeugdheem deken Verbist, Chiro Happy Dorp, turnkring Volharding, Esbac, KVG, het koor Accent, Love2Move, het Essens zorgstraatje... De Verenigde Statievrienden en Essentia zorgden af en toe voor een flashmob. En tijdens de verkiezingsjaren probeerden enkele lokale politiek partijen zieltjes te winnen.

Toch heeft de jaarmarkt en bijgevolg de Essense paasdagen veel van haar uitstraling verloren. Hopelijk kan dit evenement ooit opnieuw uitgroeien tot een volksgebeuren zoals bijvoorbeeld de Straatfeesten in Kalmthout tijdens de Pinksterdagen. Het potentieel is er. 100 jaar traditie is er.

Rudi Smout

De Koninklijke Heemkundige Kring Essen heeft de eer en het genoegen jullie uit te nodigen op de

Voorstelling van "De Spycker 2020"

op Paasmaandag, 13 april 2020 om 10 uur 30 in de Raadzaal van het gemeentehuis te Essen.

**BIJ DE VOORSTELLING IS IEDEREEN WELKOM.
DEZE AANKONDIGING GELDT ALS UITNODIGING.**

PROGRAMMA

- Welkomstwoordje door voorzitter Frans Schrauwen.
- Voorstelling nieuw jaarboek door hoofdredacteur Guy Van den Broek.
- Intermezzo's door leerlingen van Muzarto.
- Verrassingsspeech
- Receptie.

Daarna is tot 17 u. het museum open.

Contactgegevens

Adres: Koninklijke Heemkundige Kring Essen, Heemhuis,
Moerkantsebaan 48, 2910 Essen.

Telefoon: 03 667 73 90 (enkel tijdens de openingsuren).
Vanuit het buitenland: +32 3 667 73 90.

E-mail: heemhuis@skynet.be.

Website: www.heemkundigekringessen.be.

Facebook: <https://www.facebook.com/heemkundige.essen>.

Openingsuren secretariaat: Woensdag van 10u tot 12u.

Bibliotheek en Genealogie

De bibliotheek is gevestigd in het Heemhuis.

Ze is vrij toegankelijk voor de leden tijdens de openingsuren.

Daarnaast kunnen tijdens de openingsuren onder meer de klappers op de doop-, trouw- en begraafregisters van Nispen-Essen geconsulteerd worden evenals een aantal uitgewerkte genealogieën.

Op afspraak zal een lid van de werkgroep genealogie u graag op weg helpen met uw onderzoek.

Lidgeld

In het lidgeld zijn begrepen:

- **Het lidmaatschap van de Kring**, met gratis gebruik van onze bibliotheek.
- **Eén exemplaar van het jaarboek 'De Spycker'** (excl. verzendingskosten).
Als u het jaarboek per post wil ontvangen dan wordt het lidgeld verhoogd met de verzendingskosten.
- **Twee nummers van 'het Spykertje'**. Dit verspreiden we het liefst digitaal, maar een gedrukt exemplaar blijft mogelijk.

Prijs lidgeld

- **voor leden wonend in Essen:** indien betaald vóór 15 maart €18 . Daarna €20.
- **voor leden buiten Essen** die hun jaarboek zelf afhalen: €20.
- **voor leden buiten Essen** met postverzending naar België of Nederland: €25.
- **voor leden buiten België of Nederland**, met postverzending in Europa: € 33.
- **voor leden buiten Europa:** € 20 + verzendingskosten op aanvraag.

De betaling van het lidgeld per overschrijving voor 15 maart is goedkoper voor u en laat ons toe om een vlotte bedeling en verzending te waarborgen.

Rekeningnr.: BE28 0682 0126 4620 op naam van de Koninklijke Heemkundige Kring Essen, Moerkantsebaan 48, 2910 Essen, België. BIC-code: GKCCBEBB.

Losse nummers van het jaarboek (zonder lidmaatschap) zijn te koop aan de prijs van € 20 op de volgende plaatsen:

- **Heemhuis**, het secretariaat van de Heemkundige Kring, Moerkantsebaan 48
- **Essen Press**, Nieuwstraat 57 te Essen.
- **VVV-kantoor**, Moerkantsebaan 50 te Essen.
- **Dagbladhandel Brems**, Sint-Jansstraat 28 te Essen-Wildert.

Losse nummers met verzending per post: zelfde bedrag als bij de lidgelden.

Het Essens dialect

*Het is niet perfect
het Essens dialect*

ullie gullie wullie zuillie

*heur pakske
en zijn frakske*

*ons va zenne stoffrak en z'n zipke
z'n slaapmuts en z'n lang slaapkleed met een slipke*

*n'en par de su
en voor de regen n' paireplu*

*je kunt het zo niet verzinnen
maar het noemt populine en vliseline*

*een turet of een corset
het stond altijd even net*

*in tijde van goed-rantsoen
gebruikte men een stuk baalkatoen
witgoed of blauwgoed
het zat altijd even goed*

*en moest ons zus naar haar meetje
dan droeg ze haar floere kleedje*

*en voor broertje een koekje
terwijl hij droeg z'n ribfloere broekje*

*met veel gepros en gepruts
maakte ons moemoe toch een schoon kante muts*

*en voor 2 stuiverkes
kocht ze een kartonneke met daarop 10 schuiverkes*

*n' pek-zwarte bolhoed, n' buishoed of een blauwe klak
het paste bij eenieders z'n vak*

*en sewees of sewijlen
dat gaat zeker niet over dweilen
en het tamboerkes garen
heeft niks te maken met muziek of snaren*

*een gabardine broek
dat is chic en heel andere koek*

*de vrouw draagt haar jartelle
en de man heeft zijn bretelle*

*en ons bobonneke
had presjonneskes aan haar nachtjaponneke*

*en ons moe droeg n' frakveurschoot bij het sokken herstellen
die veurschoot die kan ons heel wat vertellen
van snottebellen tot een paar oor-lellen
van boontjes pellen, appelen en pattaten schellen*

Timmermans Rose-Marie
Trm Essen 8 december 2019

*Het bestuur, en de vrijwilligers van de
Koninklijke Heemkundige Kring
Essen wensen jullie een voorspoedig jaar*

2020

Inhoudstabel De Spycker 2020

(onder voorbehoud)

- Metalen archeologische voorwerpen en de behandeling ervan
door Huub Klaassen
  - De Witte Verdonck
door Pol Van Doren
  - 5 x 11 jaar Essens carnaval (2)
door Rudi Smout
  - Socialistische harmonie De Werker (2)
door Roger Van Ginderen en Rudi Smout
  - De Rode Draad – 100 jaar socialisme in Essen (1)
door Robert Alaers
  - Noodlanding mysterieus vliegtuig op de Schriek
door Jan Suykerbuyk
  - Provisor Verberck (1757-1823) krijgt niet één maar twee gezichten
door Rudi Smout
  - De mooie wielercarrière van Maria Herrijgers
door Guy Van den Broek en Rudi Smout
  - Boomkwekerij Louis Nelen
door Guy Van den Broek
  - De banderol op de kapel van de Hondenberg
door Leo Ribbens
  - Mensen van bij ons: Frans Demedts
door Guy Van den Broek en Leo Ribbens
  - Mei 1940: Ferdy Naulaerts' vlucht naar Frankrijk
door Thomas Dekkers
  - Smid, lesgever en kunstenaar Rik Smout
door Leo Costermans
  - Oorlog en vrede
door Louis Vercammen
  - Terugblik archeologiedagen 2019: Romeinen in de Oude Pastorij
door Thomas Dekkers
  - 75 jaar vrijheid: sereen herdenken en feestvieren in stijl!
door Steve Suykerbuyk en Pieter De Meester
  - Van koningsbede tot koningsbedeboek (1)
door Patrick Hoppenbrouwers
  - In Memoriam Jan Michielsen
door Guy Van den Broek
-

Historische agenda

---

16 februari

Bevrijdingswandeling in Heide.

Van 10 tot 16 uur:

75 jaar geleden verdreven Canadese soldaten de Duitse bezetters uit Kalmthout. Tijdens deze wandeling met gids zoeken we naar de impact van deze gebeurtenis op Heide en zijn bewoners.

Start station Heide. Prijs: 3 euro.

Reserveren via info@vkvkalmthout.be.

---

9 april

Lezing: Ontstaan en voortgang kermis in Nederland.

Begint om 20.00 uur en de zaal is open vanaf 19.30 uur.

Deze lezing wordt verzorgd door Jan-Hendrik de Graaf en vindt plaats in De Kring, Kerkstraat 1 in Roosendaal. Deze activiteit maakt deel uit van de Henri Mastboomlezingencyclus 2019-2020 die deze keer als thema Plekken van plezier heeft.

De toegang is gratis.

Meer informatie vindt u op de website: www.westbrabantsarchief.nl.

---

14 mei

Lezing: Herdacht of vergeten.

Begint om 20.00 uur en de zaal is open vanaf 19.30 uur.

WOII en herinneringscultuur in Nederland en West-Brabant. Deze lezing wordt verzorgd door dr. Rob van Ginkel en vindt plaats in het West-Brabants Archief, Hofstraat 2b in Bergen op Zoom. Deze activiteit maakt deel uit van de Henri Mastboomlezingencyclus 2019-2020 die deze keer als thema Plekken van plezier heeft.

De toegang is gratis.

Meer informatie vindt u op de website: www.westbrabantsarchief.nl.

**Drukwerk aan
verlaagd tarief**

PB-PP | B-30355
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afzender:

Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw
Moerkantsebaan 48 -2910 Essen

Afgiftekantoor:

2910 Essen 1
P 706 392

Bestemming:

Het Spyc kertje **halfjaarlijks tijdschrift** van de Heemkundige Kring Essen vzw

VU.: *Koninklijke Heemkundige Kring Essen* vzw, Heemhuis, Moerkantsebaan 48, 2910 Essen